

Heelkunde: zwaar maar boeiend

Specialiseren is een must!

Chirurg worden: een droom of een nachtmerrie voor jou?

Het vak chirurgie is divers, lichamelijk relatief zwaar, maar het wordt ook gekenmerkt door enorme technologische en medische ontwikkelingen. Een mooi beroep, als het bij je past.

Majanka Keijer

Ie weet het zeker: je wilt aan de slag als chirurg. Eén ding staat vast: het aantal opleidingsplaatsen per jaar is klein. Voor 2007, evenals voor 2008, zijn er 56 opleidingsplaatsen voor heelkunde, verdeeld over acht regio's. Twee keer per jaar zijn er sollicitatierondes: één voor de opleiding die op 1 juli begint en één voor de opleiding die in januari van start gaat. Dit is een landelijke procedure. Je kunt solliciteren in maximaal twee regio's, maar dat wil niet zeggen dat je meer kans maakt op een opleidingsplaats. De Nederlandse Vereniging voor Heelkunde kijkt altijd vooraf in welke regio een kandidaat eventueel wordt uitgenodigd voor een gesprek.

Willem Bouma is chirurg en opleider in de Gelre Ziekenhuizen in Apeldoorn en krijgt twee keer per jaar zo'n vijftig sollicitatiebrieven onder ogen. Bouma: 'Het gebeurt zelden dat iemand direct aansluitend aan zijn artsexamen voor de opleiding heelkunde wordt aangenomen. Wij vinden het belangrijk dat iemand eerst een jaar als agnio heeft gewerkt en ook wetenschappelijk iets heeft gepresteerd. Denk hierbij aan het publiceren van een of meer wetenschappelijke artikelen.'

In de regio van het AMC, waar ook de Gelre Ziekenhuizen onder vallen, zijn er gemiddeld zeven opleidingsplaatsen per

jaar. Alle perifere opleiders in de regio, in de regio AMC zijn dit er vijf, en de twee universitaire opleiders lezen de sollicitatiebrieven. Hier wordt een voorselectie uit gemaakt. Meestal worden ongeveer achttien mensen uitgenodigd voor een gesprek van een half uur met alle opleiders en vertegenwoordigers van de aios en uiteindelijk krijgen zeven mensen een opleidingsplaats.

Over de opleiding

De heelkundeopleiding is als volgt opgebouwd: er is een vooropleiding die twee jaar duurt. Deze opleiding is hetzelfde voor urologen, orthopeden, plastisch chirurgen en algemeen chirurgen. Per jaar moet een aios verplicht tien dagen onderwijs volgen.

Daarna volgt de chirurgische vervolgopleiding die vier jaar duurt. Naast landelijke onderwijsmomenten vindt de opleiding plaats in de opleidingsziekenhuizen zelf. Als aios heb je tijdens de opleiding de mogelijkheid om een stage van maximaal drie maanden te lopen in de cardiothoracale chirurgie, orthopedie, plastisch chirurgie of urologie. Tijdens de opleiding heelkunde voer jij zelfstandig operaties uit, onder directe en indirecte supervisie. 'Eenvoudige operaties mag een aios zelf uitvoeren, maar bij de zwaardere ingrepen is er óf een chirurg in de operatiekamer óf de chirurg is op afroep aanwezig. Een aios leert door heel veel te doen. 's Ochtends vroeg zijn er besprekingen, daarna werk je op de polikliniek of in de OK en aan het einde van de middag zijn er weer besprekingen. Zo word je de hele dag door opgeleid', aldus Bouma.

Hoe zit het met de vrouwelijke chirurgen in spe? Hebben zij er last van dat chirurgie van oorsprong een mannenvak is? Volgens Bouma is dat een achterhaald fenomeen. 'In onze regio zijn er veel vrouwen in opleiding, misschien wel bijna de helft. Dit is een enorme ontwikkeling, chirurgie wordt steeds minder een mannenberoep. De gelijkgerechtigdheid in de maatschappij vind je ook terug in het vak chirurgie. Feit blijft wel dat het voor vrouwen lastig wordt als ze zwanger raken. Dat is moeilijk te combineren met de opleiding, maar je hebt de mogelijkheid om de opleiding in deeltijd te volgen.'

'Het gouden randje'

In het zesde jaar van de heelkundeopleiding moet je kiezen voor één van de aandachtsgebieden: gastro-intestinale chirurgie, traumatologie, vaatchirurgie, chirurgische oncologie of ►

beeld: photos.com

'Ik groei echt in mijn vak'

Elvira Flikweert (32) begon in 2002 aan de heekunde-opleiding en is nu vijfdejaars. Elvira: 'Eigenlijk wilde ik eerst iets heel anders worden; huisarts of neuroloog. Maar tijdens mijn coschappen vond

ik dit vak veel leuker en ook beter bij me passen. Na een keuzecoschap chirurgie heb ik daarom voor dit vak gekozen. Ik ben ongeveer twee jaar agnio geweest in twee verschillende ziekenhuizen en heb daarna nog een tijdje gereisd voordat ik aan de opleiding begon. Het is ontzettend leuk. Ik merk dat ik ieder jaar meer kan en dat ik echt groei in het vak. Na verloop van tijd worden de operaties steeds ingewikkelder.

Ik vind het een leuk vak, je moet alleen wel zeker weten dat je dit wilt want je hebt een stuk minder vrije tijd dan in andere beroepen. Het leuke aan heekunde is dat het een gevarieerd vak is. Het ene moment sta je te opereren, het andere moment werk je in de polikliniek of doe je zaalwerk. De sfeer onder chirurgen spreekt me aan. Iedereen is vrij nuchter en er wordt weinig gezeurd. Ik heb er totaal geen last van dat dit een mannenwereld is. Wel is het lastiger voor vrouwen om een baan te vinden. Er zijn namelijk nog altijd maatschappen die geen vrouw in hun team willen. De toekomst is moeilijk. Ik wil me eerst nog een paar jaar specialiseren, het liefst in de traumatologie, en dan hoop ik een leuke werkplek te vinden.'

◀ longchirurgie. Na zes jaar studie ben je algemeen chirurg. Daarna kun je eventueel nog extra bekwamen in een van de aandachtsgebieden. Dit is een vervolgopleiding die twee jaar duurt. Hierbij kan dan ook de keuze worden gemaakt voor de specialisatie kinderchirurgie. Gezien de huidige arbeidsmarkt beveelt Bouma een specialisatie van harte aan: 'Vroeger deden chirurgen alles, maar tegenwoordig is het toch beter om je te specialiseren. Ik wil niet zeggen dat je als algemeen chirurg geen baan vindt, maar het is absoluut moeilijker. Deze verdere specialisatie wordt ook wel het 'gouden randje' genoemd. Vrijwel alle chirurgen vinden in Nederland een baan. Natuurlijk zijn er ook uitzonderingen, maar die heb je in ieder vak. Ik moet wel zeggen dat het een relatief zwaar lichamelijk vak is. Je hebt soms lange operaties waarbij je de hele tijd staat en operaties kunnen spannend zijn. Het kan daarom lastig zijn dit vak vol te houden op latere leeftijd of in combinatie met kinderen. Ik vind het een boeiend vak en zou zelfs, na vijfentwintig jaar chirurgie, niets anders willen doen. Maar het moet wel bij je passen. Wat leuk is, is dat de ontwikkelingen heel hard gaan. De huidige technologie is niet te vergelijken met die van de jaren negentig.' ●

Meer informatie over de opleiding heekunde, over de opleidingseisen en sollicitatieprocedure is te vinden op <http://nvvh.artsennet.nl> en op www.artscarriere.nl.

Informatie over de CAO en salariering kun je vinden op <http://lad.artsennet.nl>.

KNMG-congres over opleiden en kwaliteit

Kwaliteit en opleiding. Dat zijn de twee pijlers van het KNMG-congres *Opleiden voor kwaliteit. Hoe dokters goed opgeleid worden en blijven*. Daarnaast staat het congres in het teken van het 75-jarig bestaan van de specialistenregistratie van de KNMG.

Wat heeft het congres jou te bieden? Naast een plenair programma met interessante sprekers, onder wie minister van VWS Ab Klink en KNMG-voorzitter Peter Holland, heb je de keuze uit zes verschillende workshops.

- Hoe tevreden ben je over de opleiding? Wat zou je graag anders zien? En wat verwacht je van de vervolgopleiding die je wilt volgen? Er zijn twee workshops over *modernisering van de specialistenopleiding*.
- Een leven lang leren, daar gaat het tegenwoordig om. De workshop *nascholing en accreditatie* gaat in op de waarde van nascholing binnen het kwaliteitsbeleid.
- Werken buiten de grenzen van de EU? Mogelijkheden en risico's bij de erkenning van artsen en specialisten komen aan de orde in de workshop *de (im)migratie van artsen*.
- In de workshop *taakherschikking* wordt gesproken over de consequenties van taakherschikking voor het toekomstig functioneren van artsen.

Student, coassistent of arts en net aan het werk? Laat je zien en horen op het congres dat gaat over jouw toekomst! En zie dit als de gelegenheid om je netwerk te vergroten!

Informatie

Geïnteresseerd in het KNMG-congres *Opleiden voor kwaliteit. Hoe dokters goed opgeleid worden en blijven* op 11 oktober in de nieuwe Domus Medica in Utrecht? Op www.knmgcongres.nl vind je meer informatie, het complete programma en heb je de mogelijkheid om je direct online aan te melden. Schrijf je in vóór 1 september en maak gebruik van de vroegboekorting voor studenten (€ 29,75 in plaats van € 35). ●

KNMG
Congres

Opleiden voor
kwaliteit

Hoe dokters goed opgeleid worden
... en blijven

Veranderende vervolgopleiding

Tijdens je opleiding en met name tijdens de co-schappen kun je een kijkje nemen in de keuken van de vervolgoopleidingen. Maar weet je ook welke regels er gelden in de vervolgoopleidingen, waar je terecht kunt met vragen en welke veranderingen er gaande zijn?

de eisen waaraan de 27 medisch-specialistische opleidingen moeten voldoen, worden vastgesteld door het Centraal College Medische Specialismen (CCMS). Dit college, ingesteld door de KNMG en samengesteld uit praktiserende medisch specialisten, stelt deze eisen vast in nauw overleg met de wetenschappelijke verenigingen en andere bij de opleiding betrokken organisaties.

Veranderingen

Op dit moment vinden er grote veranderingen plaats in de opleiding tot medisch specialist. Alle wetenschappelijke verenigingen zijn samen met het CCMS bezig hun opleidingsplannen te vernieuwen. Deze veranderingen zijn ingezet om de specialist van de toekomst beter toe te rusten op de moderne maatschappij. De toegenomen kennis van patiënten door de komst van internet, de diversiteit van zorgverleners, de verdergaande specialisatie en de toename van parttime werkende specialisten zijn enkele voorbeelden die vragen om andere vaardigheden van een specialist. De modernisering van de medische vervolgoopleidingen is gestoeld op de gedachte dat naast het competentiegebied medisch handelen de vakoverstijgende competenties communicatie, samenwerken, kennis en wetenschap, organisatie, maatschappelijk handelen en professionaliteit noodzakelijk zijn om een goede specialist te worden. Daarnaast moet de opleiding een duidelijke structuur hebben, waarvan het beoordelen en geven van feedback aan de individuele arts in opleiding tot specialist (aios) deel uitmaakt. Het professionaliseren van opleiders en ook aios is één van de belangrijkste pijlers waarop de modernisering van de vervolgoopleidingen leunt.

Opleidingen

Je kunt deze opleiding alleen volgen in ziekenhuizen die van de Medisch Specialisten Registratie Commissie (MSRC) een erkenning hebben gekregen om aios in een bepaald specialisme op te leiden. De MSRC is ook ingesteld door de KNMG en bestaat uit praktiserende medisch specialisten uit elk van de 27 medische specialismen. Ga je in de toekomst een opleiding tot medisch specialist volgen, dan krijg je te maken met de MSRC. Wil je een medisch-specialistische vervolgoopleiding gaan volgen, dan moet je solliciteren bij de betreffende wetenschappelijke vereniging of bij een erkende opleider. De sollicitatieprocedure, die verschilt per wetenschappelijke vereniging, wordt dan aan je uitgelegd. Het verwerven van een opleidingsplaats vindt buiten het gezichtsveld van de MSRC plaats.

Zodra je bent aangenomen voor een opleiding, is het zaak je in te schrijven in het opleidingsregister van de MSRC. Formeel start de opleiding namelijk dan pas. Hiervoor moet je onder andere een door de opleider goedgekeurd opleidings-schema indienen.

Informatie over de modernisering van de vervolgoopleidingen kun je vinden op www.medischevervolgoopleidingen.nl. Informatie over het CCMS en de MSRC is te vinden op www.knmg.nl/ore. ●

dr. P. Breslau, secretaris MSRC
mr. V.J. Schelfhout-van Deventer,
secretaris colleges

De kwaliteit van het artsenvak en van de volksgezondheid! Daar maken wij ons als Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst (KNMG) sterk voor. De KNMG behartigt de belangen van artsen en studenten geneeskunde. Samen met het KNMG Studentenplatform zetten we ons in voor goede medische (vervolg)opleidingen en verbetering van de positie van studenten geneeskunde. Word nu gratis lid van de KNMG! Vul de antwoordkaart uit dit blad in of kijk op www.knmgstudent.nl.

